

Z histórie verejného zdravotníctva v regióne Svidník a Stropkov

Úpravou územno-správneho členenia sa v roku 1968 Vládnym nariadením č. 36/1968 Zb. vytvorili 4 okresy, medzi nimi aj okres Svidník. Bol zriadený na časti územia okresov Bardejov a Humenné. V novovzniknutom okrese boli postupne zriaďované riadiace štátne orgány a organizácie, ktoré mali zabezpečiť postupný hospodársko-ekonomický rozvoj okresu. Riadiacimi aj výkonnými pracovníkmi týchto organizácií boli zamestnanci, pôvodne pôsobiaci v okrese Bardejov.

Od vzniku okresu funkciu okresného hygienika vykonával na základe doporučenia krajského hygienika Vsl. KNV v Košiciach okresný hygienik ONV Bardejov. Na Okresnej hygienickej stanici v Bardejove začalo vytvárať zariadenie orgánu hygienickej služby vo Svidníku. V roku 1969 toto zariadenie už pracovalo samostatne s počtom 9 kmeňových zamestnancov, ktorí vykonávali základný bežný hygienický dozor a protiepidemické opatrenia a 5 úväzkových pracovníkov, ktorí vypomáhali v kádrovej práci a v zaškoloňovaní pracovníkov. Okresná hygienická stanica vo Svidníku sa budovala za účinnej pomoci riaditeľstva OÚNZ vo Svidníku. OHS dostala od MsNV vo Svidníku priestory bytového domu na Dukelskej ulici č. 247 a začala svoju činnosť od 1.4.1970 v spolupráci s OHS Bardejov.

Terénna časť Okresnej hygienickej stanice (OHS) Svidník, bola zameraná svojou činnosťou na ochranu zdravia a ochranu a tvorbu životného a pracovného prostredia. Zriadené boli základné terénne oddelenia: oddelenie komunálnej hygieny, oddelenie výživy, oddelenie hygieny detí a dorastu, oddelenie hygieny práce a oddelenie epidemiológie. Riaditeľom a okresným hygienikom bol vymenovaný riaditeľ OHS Bardejov a okresný hygienik v Bardejove MUDr. Ivan Galváneek. Vedúcimi jednotlivých terénnych oddelení boli pracovníci OHS Bardejov.

Napriek skutočnosti, že OHS bola zdravotníckym zariadením, medzi zdravotníkmi nebol záujem o prácu v hygienickej službe a na miesta odborných pracovníkov boli prijímaní nezdravotnícki zamestnanci s príbuznou špecializáciou. Napríklad na oddelení hygieny výživy pracovali poľnohospodársky inžinier a absolventka školy spoločného stravovania. Odborným zdravotníckym pracovníkom bol iba asistent hygienickej služby Jozef Boršč na oddelení epidemiológie, ktorý bol kmeňovým zamestnancom od zriadenia OHS. Zároveň s ním pracoval na oddelení epidemiológie nižší zdravotnícky pracovník Peter Michalič – dezinfektor. 1.2.1972 nastúpila na oddelenie epidemiológie MUDr. Gabriela Ritterová. Základom pre realizáciu úloh, zameraných na ochranu zdravia a tvorbu životného a pracovného prostredia, bolo získavať pre prácu na OHS odborných zdravotníckych

pracovníkov – asistentov hygienickej služby a lekárov. Kolektív SZP – AHS sa postupne dopĺňal zdravotnými sestrami – Helena Miščiková a absolventmi nadstavbového pomaturitného štúdia – AHS Marta Ružičková, Anna Vasiľová, Anna Pustá, Helena Kolečavová. Lekári dlho neprejavovali záujem o prácu v preventívnej oblasti zdravotníctva, preto túto činnosť vykonávali vysokoškooláci, ktorí si doplnili vzdelanie doškolením v Inštitúte pre ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov v Bratislave. Boli to Ing. Viktória Močilenková – oddelenie komunálnej hygieny, Ing. Michal Burcák – oddelenie hygieny detí a dorastu, Ing. Michal Guzy – oddelenie hygieny výživy a Mgr. Július Ritter – oddelenie hygieny práce. Odborné vedenie pracovníkmi OHS Bardejov sa riaditeľstvo OÚNZ Svidník v spolupráci s ONV vo Svidníku rozhodlo zrušiť k 1.4.1974. Poverili MUDr. Gabrielu Ritterovú vykonávaním funkcie riaditeľa OHS a okresného hygienika. V roku 1982 prejavili záujem o prácu v oblasti preventívnej medicíny a do OHS Svidník nastúpili 3 lekárky – MUDr. Anna Sovšáková, MUDr. Katarína Čáky – Plavčanová a MUDr. Svetlana Bobáková. Výrazne prispeli k skvalitneniu medicínskej úrovne práce v oblasti ochrany zdravia a tvorby životného prostredia. K skvalitňovaniu a rozširovaniu zdravotnej starostlivosti v okrese Svidník došlo v roku 1981, kedy bola odovzdaná do prevádzky nová budova nemocnice s poliklinikou vo Svidníku. Mala 8 oddelení a 460 lôžok, čo významne prispelo k rozhodnutiu vedenia OÚNZ vybudovať aj laboratórnu časť OHS, pretože laboratória OHS Bardejov kapacitne nestačili vyšetřovať vzorky z nemocnice Svidník. Snaha o vytvorenie laboratórných útvarov sa začína napĺňať v r. 1988, kedy vzniká oddelenie klinickej mikrobiológie pod vedením MUDr. Zásadovej. Oddelenie hygienických laboratórií sa vytvára po vybudovaní laboratórnej budovy v roku 1991. OHS sa konštituuje na úrovni OHS III. stupňa s terénnym a základným laboratórnym vybavením z hygienických a mikrobiologických laboratóriách. V rámci delimitácie OHS z OÚNZ od 1.1.1992 bolo laboratórium klinickej mikrobiológie pričlenené k NsP Svidník. V roku 1995 laboratórium chemicko-fyzikálnych analýz a mikrobiológie životného prostredia získalo certifikát potvrdzujúci, že laboratórium vykonáva skúšky a analýzy v súlade so zásadami správnej laboratórnej praxe, ktoré korešpondujú s dokumentom OECD Principles of GLP. V roku 1997 laboratória získali certifikát na vyšetřovanie purifikovanej vody, v roku 2000 laboratórium získalo Osvedčenie o súlade so SLP v roku 2002 Osvedčenie o akreditácii. 1.1.2005 dochádza k zrušeniu laboratórií. Laboratórne vyšetřenia pre RÚVZ Svidník vykonáva RÚVZ so sídlom v Prešove. Hygienické stanice v priebehu ďalších rokov prešli niekoľkokrát transformáciou až po dnešné regionálne úrady verejného zdravotníctva.

Sídla úradu

1. ul. Dukelská 247, Svidník
2. ul. Sovietskych hrdinov 436/28, Svidník
3. ul. Nábřežná 13, Svidník
4. ul. Sovietskych hrdinov 78, Svidník
5. ul. Sovietskych hrdinov 79, Svidník

Terajšia administratívno-prevádzková budova RÚVZ bola odovzdaná do užívania v roku 1972 ako účelová budova Pozemných stavieb, ktorá pôvodne slúžila ako zasadačka, jedáleň a administratívne priestory. Od roku 1992 budova je v správe Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Svidník. V roku 1992 boli v budove realizované drobné stavebné úpravy – boli vytvorené z priestorov jedálne a zasadačky kancelárske priestory. V roku 2000 bola v budove vybudovaná vlastná kotolňa. Z vykonaných oprav rozsiahlejšieho charakteru možno spomenúť obmenu fasády, kompletnú výmenu drevených okien za plastové, výmenu podlahových krytín, teplovodných rozvodov, opravu strechy a pod.

Okresní hygienici /riaditelia/

MUDr. Ivan Galvánek /1968 – 1974/

MUDr. Gabriela Ritterová /1974 – 1992/

MUDr. Svetlana Bobáková, MPH /1992-2007/

MUDr. Ingrid Babinská, MPH /2007-2011/

Mgr. Helena Hrebeňaková, MPH, MHA /2011 – doteraz/